

”Det talte ord gælder”

Spørgsmål

Det er nu over tre år siden, at den forrige regering besluttede at etablere 15 naturnationalparker. I det nuværende regeringsgrundlag fremgår det, at naturnationalparkerne skal gennemføres, og at der kan udpeges yderligere op til fem områder. Alligevel er der intet sket det første år af regeringsperioden. Vil ministeren redegøre for, hvorfor arbejdet ligger stille, hvornår ministeren forventer arbejdet genoptaget og redegøre for regeringens planer om at nedsætte bestyrelser for naturnationalparkerne? Vil ministeren derudover redegøre for, hvorfor der i Naturstyrelsens Mål- og resultatplan 2024 ikke foreligger målsætninger for andre parker end de to i hhv. Gribskov og Fussingø? Der henvises til planen ”Naturstyrelsen Mål- og Resultatplan for 2024”, naturstyrelsen.dk.

Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Torsten Gejl (ALT), Ole Birk Olesen (LA), Søren Egge Rasmussen (EL), Marianne Bigum (SF), Mette Abildgaard (KF) og Zenia Stampe (RV).

Svar

Efter planen igangsætter vi etableringen af de to første naturnationalparker i september i år, så de kan åbne i starten af 2025.

Vi starter i Gribskov og Fussingø, hvor Miljø- og Fødevareklagenævnet har givet grønt lys til at gå videre med etableringen af de første naturnationalparker i Danmark.

Her tager vi hensyn til ynglesæsonen, som strækker sig fra marts til og med august, så etableringen ikke forstyrrer fuglene i området.

Så når der spørges ind til, hvorfor arbejdet med naturnationalparkerne ligger stille, så kan jeg sige, at det gør det *ikke*.

Skridt til etablering af naturnationalparker

Jeg kan mærke, at der er et engagement i, at det skal gå hurtigere med at etablere naturnationalparkerne.

Loven om naturnationalparker fastlægger detaljeret, hvad man skal komme omkring, og hvilken proces der skal følges.

Planerne skal i henhold til paragraf 61d i lovgrundlaget for naturnationalparker bl.a.

indeholde områdets naturgrundlag, hvilke tilladelser og dispensationer, der skal indhentes i henhold til anden lovgivning, etablering af hegn, stier mv., udsætning af store græssende dyr og genopretning af naturlig hydrologi.

At etablere en naturnationalpark kræver blandt andet grundig borgerinddragelse, udarbejdelse af særskilte planer for hver enkelt naturnationalpark, inddragelse af forskere og eksperter, offentlige høringer, ansøgning om etableringstilladelse og mulighed for at indgive klager.

Erfaringerne fra Gribskov og Fussingø

Tager vi Gribskov og Fussingø som eksempel, modtog Naturstyrelsen ca. 80 høringssvar til planerne for hvert område. Høringssvarene skulle gennemgås og vurderes med henblik på, om planerne skal tilpasses.

Når planerne er på plads, skal der søges om etableringstilladelse hos Miljøstyrelsen i henhold til lovens paragraf 61c. For det andet skal der udarbejdes en miljøscreening af naturlig hydrologi i henhold til miljøvurderingsloven.

Det er et omfattende materiale på over 200 sider pr. naturnationalpark, hvor man bl.a. forholder sig til, om tiltagene i naturnationalparken påvirker alt fra flagermus til kalkoverdrev.

Naturstyrelsen skulle derudover søge om tilladelser i henhold til planloven, museumsloven, vandløbsloven naturbeskyttelsesloven og vejloven.

Dertil kommer trafiksikkerhedsrevisioner og – hvis relevant - dispensation fra fredningsnævn.

Herefter er der en sandsynlighed for at nogen klager over, at vi har fået tilladelserne. I Gribskov og Fussingø har der været otte klagesager i planklagenævnet og Miljø-og Fødevareklagenævnet.

For at kunne etablere naturnationalparkerne i Gribskov og Fussingø, er der udarbejdet samlet mere end 800 siders materiale til brug for myndighedsbehandling og offentlige høringer samt klagebehandling.

Det er altså et omfattende og tidskrævende arbejde at etablere en naturnationalpark.

Etablering af bestyrelser

Der bliver spurgt til regeringens planer om at nedsætte bestyrelser for naturnationalparkerne. Det arbejde er i gang.

Alle organisationer, der i dag er repræsenteret i de lokale projektgrupper for de 15 naturnationalparker, er blevet anmodet om at indstille medlemmer til bestyrelserne. De er blevet bedt om at komme med deres indstillinger i marts.

Derudover skal vi finde de helt rette formænd, der kan samle de lokale stemmer og sikre, at de lokale ønsker og hensyn bliver rejst.

Jeg håber, at bestyrelserne for de første naturnationalparker er nedsat i foråret og bestyrelser for de øvrige naturnationalparker inden sommer.

Nedsættelsen af bestyrelser ændrer ikke på konceptet for naturnationalparker.

Det følger af loven for naturnationalparker, at hovedhensynet er natur og biodiversitet, og at naturen i området så vidt muligt kan udvikle sig på egne præmisser. Her er helårsgræsning med store græssende dyr og tilhørende hegn helt centralt.

Der vil derfor også skulle ske en vurdering af bestyrelsernes input ift. om forslagene er naturfagligt hensigtsmæssige og inden for gældende principper for arealforvaltning.

Bestyrelsernes rolle

Bestyrelserne får blandt andet til opgave at give input til Naturstyrelsen om forvaltningen af de enkelte naturnationalparker.

Det vil give os mulighed for at tage højde for de lokale ønsker og forhold, så alle får glæde af de kommende naturnationalparker.

Naturnationalparkerne bliver etableret på statens arealer, så det er også naturligt, at bestyrelserne ikke får kompetence til at træffe beslutninger om forvaltningen af statslige naturnationalparker.

Bestyrelserne vil blive inddraget i udarbejdelsen af planerne for naturnationalparkerne, inden der søges om tilladelser hos relevante myndigheder.

Bestyrelserne kan eksempelvis komme med forslag om friluftsfaciliteter, låger og ruteforløb og bidrage til, at der i den enkelte naturnationalpark bliver taget hensyn til lokale forhold for f.eks. friluftslivet.

Så før vi går i gang med etableringen og den videre planlægning af områderne, skal vi have nedsat de lokale bestyrelser, så de kan blive inddraget i processen.

Gribskov og Fussingø

Regeringen har dog besluttet, at bestyrelserne for naturnationalparker i Gribskov og Fussingø, der er længst fremme, alene kan foreslå justeringer, der ligger inden for de eksisterende planer.

Planerne for de to naturnationalparker har været igennem en lang proces og har opnået etableringstilladelser.

Men det er stadig vigtigt for os, at bestyrelserne for de to naturnationalparker er nedsat, før vi går i gang med etableringen.

I naturnationalparkerne skal store græssende dyr være med til at skabe en spændende natur med flere levesteder for dyr og planter. Det kan fx være dyr som hjortevildt, kreaturer og heste.

Naturnationalparken i Gribskov er den eneste naturnationalpark, hvor der er planlagt udsætning af elge, som for mange vil være et nyt bekendtskab i den danske natur.

Regeringen har derfor også besluttet, at bestyrelsen for naturnationalparken i Gribskov skal have mulighed for at drøfte udsætningen af elge, så der kan sikres lokal opbakning til beslutningen.

Hvis et flertal i bestyrelsen ønsker, at der ikke skal udsættes elge, vil regeringen følge denne beslutning.

Det vil betyde, at Naturstyrelsen så sætter gang i arbejdet med at få behandlet en ny plan med en anden sammensætning af store græssere.

Parallelt med arbejdet med en ny plan, starter etableringen af naturnationalparken med opsætning af hegn og gradvis udsætning af dyr over de kommende tre år.

Hvis Gribskov på sigt skal etableres uden elge, vil der blive taget højde for det i sammensætningen af forskellige typer af store græssere, som bl.a. krondyr

og stude, så der stadig opnås den ønskede funktion for biodiversiteten i området.

Det ændrer ikke på andre forhold ved den konkrete naturnationalpark eller den forventede åbning i starten af 2025.

Tranum, Stråsø og Almindingen

Bestyrelser for de kommende naturnationalparker i Stråsø, Tranum og Almindingen vil få mulighed for at komme med input til de planer, som har været i offentlig høring.

De tre naturnationalparker åbner forventeligt i 2026 med forbehold for, at bestyrelserne ikke foreslår større justeringer i de eksisterende planudkast, som vil kræve fornyet offentlig høring.

Naturstyrelsens mål-og resultatplan

Det leder mig hen til det sidste spørgsmål, der relaterer sig til Naturstyrelsens Mål- og resultatplan for 2024.

Som man kan læse ud af Naturstyrelsens Mål- og resultatplan, så er der to overordnede mål vedrørende naturnationalparkerne i 2024.

Det ene mål handler om opstart af etablering af naturnationalparkerne. Og det vedrører rigtigt nok kun Gribskov og Fussingø, for det er de eneste områder, hvor vi er langt nok i processen til at begynde på etableringen i år.

Det andet mål handler om sekretariatsbetjening af nedsatte bestyrelser, og det vedrører alle 15 kommende naturnationalparker.

Jeg vil dertil nævne, at Naturstyrelsens Mål- og Resultatplan ikke er et udtømmende dokument for Naturstyrelsens arbejde. Arbejdet med de øvrige 13 naturnationalparker pågår også i 2024.